

WAAIERS!

Van dezelfde auteur:

Dit is onze tijd

De ereronde van de eland

Koos, Kenny en Johnny

Ik heb een heel andere wedstrijd gezien

PANIAGUA

De rode vod en andere wielerverhalen

Wilco Kelderman bestaat niet

THIJS ZONNEVELD

WAAIERS!

en andere wielerverhalen

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Veel verhalen in deze bundel verschenen eerder in *Algemeen Dagblad*,
Bahamontes, *NUsport* en *Grinta*.

© Thijs Zonneveld 2015

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Pankra

Foto auteur © Ewoud Broeksma

ISBN 978 90 468 2019 3

NUR 480

www.nieuwamsterdam.nl/thijszonneveld

www.thijszonneveld.com

INHOUD

Proloog – Waaiers	9
VDP II	10
Lieve Vlamingen,	12
Fifty Shades of Thomas Dekker	14
When I'm wiser and I'm older	16
Bobijntje	19
Appeltje-eitje	22
Ribbedebie	25
Een walvis op het strand	28
Op rapport	31
TD	34
John Beton	36
Pokeren	38
De koers die een week duurde	40
Tv kijken	42
Joggingbroek	44
Renners zijn ook mensen	46
Braadworsten	48
Wachten	51
Kleuterfiets	53

Klerezooi	55
Hoe Bauke de Tour won	58
Ramón Abandon	61
Wantrouwen	64
Betalen voor je plekje	68
Asfalt	71
Zelfmoordmissie	73
Een ereronde voor een dode renner	75
De betonnen kop van Bertje	77
Vinex in het kwadraat	80
Mooiboy	83
Kgggggggggggggg	86
Tommy D. olé olé	88
Totostress	90
Wij zijn wielrenners	92
Natte tosti's	94
Lars, jongen toch	96
Waaiers!	99
De val van Tom Dumoulin	101
Masochist	103
Hoe Marianne Vos won van iedereen, maar verloor van zichzelf	105
Eén alinea voor Anna	113
Een universum hier zes seconden vandaan	115
De kopgroep is dood	117
Vliegen	119
Achter elkaar fietsen	121

Derde bal	124
Over geloof en geloofwaardigheid	126
Hoop	128
Kunst van het dalen	130
Pis	132
Een stelletje hypocrieten	135
Een tube tandpasta	137
Billenknijpen	139
Froome is anders dan alle anderen	141
De maandag na de Tour	145
Bericht aan Bocht Zeven	146
Een drol op een slagroomtaart	148
Vijftien redenen waarom je de komende weken in je trainingsbroek op de bank zit	150
Aan de auto	153
Milli Vanilli	156
Een moeras van zelfmedelijden	159
Op een geleende fiets	161
'Ik heb heel vaak gedacht: godverdomme, mijn benen doen pijn, ik los gewoon'	164
Chuparueda	169
Vasil was alleen	171
Peter	173

PROLOOG

WAAIERS

Stiekem is de hoop op waiers er altijd. Als ik langs de weg sta tijdens de Tour de France, als ik op een verloren dinsdagmorgen in januari via een korrelige livestream de Ronde van Qatar probeer te volgen, en zelfs als ik een rondje door het park fiets met mijn dochttertje. Want je weet nooit wanneer het gebeurt.

Schoonheid houdt zich vaak verborgen op plaatsen waar je haar niet verwacht. Op het moment dat het peloton door een woestijn rijdt, door een eindeloos lege polder of over een lange rechte weg langs een industrieterrein. Maar juist daar kan ze zich opeens tonen: in de vorm van waiers. Zomaar, uit het niets. Als een cadeau dat uit de hemel komt vallen. Een briesje wind uit de goede richting, een paar renners die de boel in de fik steken – en het is gebeurd.

Binnen een paar minuten kan een gezapig voortpeddelend peloton veranderd zijn in plukjes renners die spartelend om hun moeder roepen. Het is wreed, maar prachtig. En die combinatie van wreed en prachtig is precies waarom we naar wielrennen kijken.

VDP II

Hij had nog tijd om een sneeuwpop te maken. Of om een ijsje te eten. Zelfs als hij halverwege was gestopt om een praatje te maken met de rondemiss, dan had hij nog gewonnen.

Mathieu van der Poel kon niet verliezen gisteren. Het kwam niet eens bij hem op dat er ook nog iemand anders dan hijzelf wereldkampioen veldrijden kon worden. Het plan was simpel: na de start ging hij op kop rijden, net zo lang tot er niemand meer in zijn wiel zat, en daarna maakte hij de tien rondjes vol. Zijn achtervolgers spartelden continu een paar honderd meter achter hem aan. Zodra ze iets dichterbij kwamen en een klein beetje hoop kregen, deed vdp keer op keer hetzelfde: hij draaide de gashendel open en de hoop van zijn concurrenten de nek om.

(Na afloop probeerden die arme Vlamingen Wout Van Aert uit te roepen tot officieuze wereldkampioen. Ik geloof dat het was omdat Van Aert tijdens zijn alles-of-niets-achtervolging een paar rondes sneller had gereden dan Van der Poel. Als we op die manier wedstrijden gaan beslissen, hebben we voortaan dertig winnaars bij iedere cross. Laten we het er maar op houden dat het satire was. Als Sven Kramer straks op het WK allround geklopt wordt door een Belg maken we er vast ook een mopje van.)

Ruim een uur heb ik met open mond naar Van der Poel gestaard. Dát hij won snapte ik nog (nou ja, een beetje dan).

Maar het was vooral de manier waarop. Zo volwassen, zo zakelijk, zo koeltjes. En zonder een spoor van zenuwen. Toen zijn naam werd omgeroepen bij de start stond hij nog rustig te wateren naast een paar supporters. De wedstrijd was een onemanshow, maar dan zonder dat het een show was. Ja, hij sprong af en toe met fiets en al over een paar balkjes, maar alleen als het nodig was. Hij nam geen overbodige risico's, hij maakte geen fouten, hij probeerde zijn tegenstanders niet op meer afstand te rijden dan strikt noodzakelijk was, en hij maakte zelfs geen wheelie bij de finish. Het was alsof hij – tomtiedomtiedom – naar de bakker op de hoek fietste voor een halve volkoren en een zak krentenbollen.

In de laatste rechte lijn kneep hij even zijn ogen dicht, in een poging om emoties te laten opwellen, maar de tranen kwamen niet. Even later stond hij op het podium in een regenboogtrui alsof hij het al een keer of drie eerder had gedaan (wat ook zo was trouwens). Er werd een deuntje gespeeld dat hij kon dromen, er werden wat foto's gemaakt en hij moest een paar microfoons en opschrijfboekjes vol praten. Papa spoelde de fietsen schoon, mama begon vast aan de was en de camper rook naar spaghetti met ketchup en Parmezaanse kaas – net als de week ervoor en de week daarvoor.

Begrijp me niet verkeerd: het was ongelofelijk wat vdp gisteren deed. Maar het allerongelofelijkst was dat het tegelijkertijd *business as usual* was. Mathieu van der Poel deed precies wat hij in zijn hoofd had: wereldkampioen worden bij de profs.

Het werd tijd ook.

Hij is al zeker twee weken twintig.

LIEVE VLAMINGEN,

Sorry, sorry, sorry, sorry en nog eens sorry. Het had niet mogen gebeuren. Het was een typisch gevalletje miscommunicatie. Of anders een vlaag van verstandsverbijstering. Echt, die kleine Mathieu van ons bedoelde het heus niet zo.

Een Nederlander als wereldkampioen veldrijden, dat hoort natuurlijk niet. Dat is heiligschennis. Na een uurtje modderzwoegen hoort de Brabançonne gespeeld te worden, niet het Wilhelmus. Ja, bij de vrouwen of bij de junioren, daar gaat het misschien nog nét – maar niet bij de profs. Laten we wel wezen: de cross is een Vlaamse sport. De renners zijn bijna allemaal Vlaams, de toeschouwers zijn Vlaams, het bier is Vlaams, de wedstrijden zijn Vlaams, de ploegen zijn Vlaams, de commentatoren zijn Vlaams en de modder is Vlaams. Dus het zou niet meer dan logisch zijn als de wereldkampioen ook Vlaams is.

In Vlaanderen worden crosswereldkampioenen hun leven lang op handen gedragen. In Nederland hebben we een dag of twee genoten van de overwinning van Van der Poel, daarna vroegen we hem of hij een beetje haast wilde maken met de overstap naar de weg. En wanneer hij nou eens een keer de Tour de France ging winnen. Leuk en aardig hoor, dat geploeter door de bagger, maar het blijft een beetje een speeltuinsport voor mensen die ‘Wablief?’ zeggen in plaats van ‘Hè?’. Wablief, dat zeggen we hier alleen als we niezen.

Een Nederlandse veldritzege is daarom per definitie onverdiend. Kijk maar naar de reacties na afloop van het WK in Tabor. Naar de Vlaamse tranen, naar de Vlaamse frustratie. Het was enorm oneerlijk dat Wout Van Aert niet had gewonnen, want die was gevallen en zijn ketting zat ook in het complot. Waarom het allemaal oneerlijk was weet ik niet, maar oneerlijk was het. Net als dat het oneerlijk was dat Pauline Ferrand-Prévoit nauwelijks aan crosswedstrijden had meegedaan en op het WK heel stiekem ineens wél meedeed en won van Sanne Cant. Zdenek Stybar haalde vorig jaar ook zo'n geintje uit: één keertje meedoen en dan meteen winnen. Hoe durven ze, die buitenlanders? Ik bedoel: dat is toch respectloos? Na afloop van de cross twitterde ik zelf een paar schijntloffe dingen om nog een beetje zout in jullie wond te strooien, waarop ik terecht een paar doodsbedreigingen en haatmails kreeg.

Ik begrijp jullie volkomen. Laten we wel wezen: wij zouden het hier in Nederland ook bijzonder respectloos vinden als pak 'm beet Bart Swings wereldkampioen allroundschaatsen werd. Of erger nog: de Elfstedentocht won. Dat doe je gewoon niet. We vinden het heel schattig als hij meedoet, en hij mag ook best een keer een klein wedstrijdje tussendoor winnen, maar als het er écht om gaat dan houdt hij zich maar een beetje in.

Dus sorry. Echt heel erg sorry. Het zal niet meer gebeuren. We zullen Mathieu zo snel mogelijk de weg op dwingen, net zoals we met Lars Boom hebben gedaan (sorry nog voor die ene keer in Treviso). Maar dat verandert natuurlijk niks aan het feit dat er komend seizoen een Nederlander in de regenboogtrui door de bagger rijdt. Daar is nu niets meer aan te doen.

Eén troost: Mathieu zegt ook 'wablief'.

FIFTY SHADES OF THOMAS DEKKER

Je kunt hem een klasbak noemen, of een pannenkoek. Een held of een schlemiel. Een luie lamzak of een trainingsbeest. Een zelfverzekerde mooiboy of een onzeker jochie. Een volger of een leider. Een lul de behanger of een toffe peer. Het rare is: Thomas Dekker is het allemaal.

Weinig sporters wekken zo veel verschillende reacties en emoties op als Dekker. Het lijkt onmogelijk om geen mening over hem te hebben. Hij fascineert en irriteert tegelijk; hij is één grote tegenstelling. Een polderjongen in een Italiaanse villa, een branieschopper met een klein hartje, een open boek met letters die continu door elkaar dansen. Bij hem weet je één ding zeker: de volgende pagina is altijd een verrassing. Nooit gaat het zoals je denkt dat het zal gaan.

Al voordat hij prof was stonden de schijnwerpers op hem gericht. Hij was al een vedette voordat hij één grote wedstrijd had gewonnen. Hij was waar Nederlandse wielersfans naar smachtten: een renner die de Tour ging winnen en het nog doodleuk aankondigde ook. In zijn eerste wedstrijd bij de profs was hij al kopman en dat vond hij de normaalste zaak van de wereld. En ja, hij won nog ook. Geduld had hij niet. Het moest snel. Liever vandaag dan morgen, maar nog liever gisteren.

Ook naast de fiets moest het snel. Bij Rabobank hielden ze er niet zo van dat hij in een Porsche reed. Dat vond hij onzin. In het seizoen nadat hij bij Rabo vertrokken was, reed hij met zijn

Porsche naar het hotel van die ploeg, op de avond voor het Nederlands kampioenschap. Hij scheurde een paar keer veel en veel te hard heen en weer voor het hotel. Als statement tegen de grijzemuizenmentaliteit. Dat statement eindigde overigens niet helemaal zoals hij had gepland: de nacht voor het NK sliep Dekker op een bankje in de cel van het plaatselijke politiebureau.

Eigenlijk liep het op dezelfde manier af met zijn droom om de Tour te winnen. Hij wilde te veel en te snel. Na zijn schorsing was hij een andere renner. Minder goed, minder arrogant, en misschien nog wel controversiëler dan daarvoor. Hij maakte nieuwe vrienden en nieuwe vijanden doordat hij – in stappen – schoon schip maakte. Hij keek zichzelf aan in de spiegel en hij fileerde zijn eigen keuzes. Hij zag de valkuil waar hij in was gestapt, hij waarschuwde jonge renners om niet zijn voorbeeld te volgen.

Thomas Dekker, de jongen die ooit niemand liever wilde zijn dan Thomas Dekker, adviseerde jonge Thomas Dekkers om geen Thomas Dekker te worden. Het was prachtig en vreemd tegelijk. En ingewikkeld, maar dat spreekt bij Dekker voor zich.

Overmorgen valt hij het werelduurrecord aan. Dat is maar goed ook. Het zou niet bij hem passen om zijn carrière te laten uitgaan als een nachtkaaars. Alles of niets met de schijnwerpers op zich gericht: hij is ervoor gemaakt. Het resultaat kan alle kanten op. Hij kan afgaan als een prutser en nooit meer op een fiets stappen, hij kan het uurrecord pakken en weer een grote ploeg vinden, hij kan aankondigen dat hij de nieuwe presentator van *Spuiten en Slikken* wordt, hij kan als een kluzenaar op de Popocatepetl gaan wonen en nooit meer één woord zeggen.

Of allemaal tegelijk.

Want bij Dekker weet je één ding zeker: het gaat nooit zoals je denkt dat het zal gaan.

WHEN I'M WISER AND I'M OLDER

Het uur had een seconde of zeventien langer moeten duren. 271 meter – net iets meer dan een rondje – kwam Thomas Dekker gisteravond in het Mexicaanse Aguascalientes tekort om het werelduurrecord van Rohan Dennis te breken.

Na een minuut of veertig was-ie er ineens weer: de tong van Thomas Dekker, ver uit zijn mond. Als een rode lap voor zijn eigen ogen. Net als vroeger, toen Dekker als jonge prof met zijn tong uit zijn mond pelotons vol vedetten de stuipen op het lijf joeg. Net als ooit, toen het pad van zijn toekomst geplaveid was met gouden stoeptegels.

Drie maanden geleden had Dekker de keuze: stoppen, aankloppen bij een klein ploegje of een aanval doen op het werelduurrecord. Hij koos voor het laatste. Natúúrlijk koos hij voor het laatste. Dekker wilde zijn carrière niet als een nachtkaaars laten uitgaan, hij zocht de schijnwerpers juist op. Als hij zou slagen, dan kon de hele wereld hem zien juichen. En als hij zou falen, dan zou de hele wereld hem zien afgaan. Zwart of wit, alles of niets.

Het wordt uiteindelijk geen van beide. Dekkers aanval op het uurrecord van Dennis mislukt, maar hij komt er zo dichtbij dat je niet van afgaan kunt spreken. In het laatste kwartier, het kwartier waarin hij afstand had willen nemen van het schema van Dennis, lopen zijn rondetijden net te veel op. Dennis, de winnaar van de Tourproloog in Utrecht, rijdt

virtueel een rondje voor hem uit. Maar met zijn 52,221 kilometer is Dekker wel sneller dan Jens Voigt, sneller dan Jack Bobridge en sneller dan Matthias Brändle – drie van de profs die hem de afgelopen maanden voorgingen. En dat terwijl Dekker eind oktober niet veel meer was dan pelotonvulling.

Na zijn poging zegt Dekker: ‘Toen ik klaar was, kwamen alle emoties eruit. Ik heb wel even staan janken. Ik ben heel erg teleurgesteld, maar ergens ook wel trots. Ik heb alles gegeven, heb er alles aan gedaan in de voorbereiding, maar het is niet genoeg. Van tevoren wist ik dat het kielekiele ging worden, dan is het zo jammer als het net niet is. Maar meer zat er niet in. De eerste twintig minuten gingen nog relatief makkelijk, daarna werd het heel erg zwaar. Het laatste half uur reed ik met een hartslag van 190: dan begin je op een gegeven moment wel de controle te verliezen. Het was het meest eenzame uur van mijn carrière. Het duurde zo lang. Ik heb het niet gehaald, maar het voelt ook niet als een desillusie. Wat ik nu ga doen? Dat weet ik niet. Ik moet het eerst laten bezinken. Ik heb geen enkel idee hoe mijn toekomst eruitziet.’

Eigenlijk waren de afgelopen maanden, waarin Dekker specifiek trainde voor het uurrecord, een zoektocht naar zichzelf. Hij was verdwaald, de afgelopen jaren. Na zijn dopingschorsing doofde het heilige vuur langzaam, de afgelopen drie jaar reed hij rond op de automatische piloot als knecht in een grote ploeg. Maar in de aanloop naar zijn aanval op het uurrecord hervond Dekker zichzelf. De overtuiging was terug (‘Of ik het ga halen? Natuurlijk ga ik het halen!’), zijn vermogen keerde terug (in de eerste twee trainingsmaanden voor het uurrecord boekte hij bijna tien procent vooruitgang), en tijdens de aanval op het record hangt ook zijn tong weer ouderwets ver uit zijn bakkes.

Misschien omschrijft de passage uit het liedje van Avicii

– dat deel uitmaakt van de door hemzelf samengestelde playlist en dat na 45 minuten over de baan schalt – het wel het beste: ‘So wake me up when it’s all over / When I’m wiser and I’m older / All this time I was finding myself / And I didn’t know I was lost.’

Dekker zal de achterstand die hij de afgelopen vijf jaar opliep nooit meer inhalen, maar in Aguascalientes liet hij zien dat hij het nog steeds kan. Hij weet zelf nog niet of hij nog wel door wil als wielrenner, maar zijn uurrecordpoging is een open sollicitatie naar profploegen, en misschien ook wel naar de Nederlandse achtervolgingsploeg op de baan.

Als de aanval op het uurrecord zijn laatste optreden als wielrenner zal blijken, dan is hij vertrokken door de voorkeur.

BOBIJNTJE

Vandaag komt de koers thuis. Het peloton rijdt de komende anderhalve week door Vlaanderen, de meeste wielergekke regio van de planeet. Hier zijn de tien redenen waarom u komende anderhalve week op het puntje van uw stoel moet zitten.

- 1 Vanwege de eerste koers in het rijtje Vlaamse koersen: Dwars Door Vlaanderen. Ieder jaar weer een chaotische wedstrijd met een onvoorspelbaar verloop. Niemand weet hoe goed de benen zijn, het regent om de haverklap en het gebruik van oortjes is niet toegestaan. Vorig jaar won Niki Terpstra. Drie jaar geleden trouwens ook.
- 2 Vanwege de koersen die volgen op Dwars Door Vlaanderen. De komende anderhalve week draait en keert het peloton op een strookje land zo groot als een postzegel – vaak door dezelfde dorpjes, over dezelfde hellingen en dezelfde kasseistroken. Als je je tentje in het weiland naast de Oude Kwaremont of de kasseien van de Haaghoek plant, dan zie je het peloton de komende anderhalve week zes keer aan je voorbij trekken. Het programma ziet er als volgt uit: vandaag Dwars Door Vlaanderen, vrijdag de E3 Prijs, zondag Gent-Wevelgem, dinsdag tot en met donderdag de Driedaagse De Panne en volgende week zondag de Hoogmis van de Heilige Wielerveken: de Ronde van

Vlaanderen. De Vlaamse koersweken kun je overigens zonder problemen doortrekken naar Parijs-Roubaix: op de tweede zondag in april wordt Noord-Frankrijk geannexeerd door Vlaamse wielersfans.

- 3 Vanwege Nairo Quintana. De Colombiaanse kabouterklimmer staat vandaag aan de start van Dwars Door Vlaanderen. Hij heeft in zijn hele leven nog nooit een kassei gezien, hij moet bidden om niet te verdwijnen in het gootje van de Taaienberg en een rol van betekenis zal hij waarschijnlijk niet spelen in de wedstrijd – maar dat maakt niet uit. Quintana doet vandaag mee om ervaring op te doen voor de kasseietappe in de komende Tour de France.
- 4 Vanwege Bradley Wiggins. Zijn hoofddoel is dit jaar niet de Tour, de Olympische Spelen, het WK of het opdrieken van zijn eigen biercollectie. Hij werkt al maanden toe naar Parijs-Roubaix. En als Sir Bradley iets in zijn kop haalt, dan faalt hij zelden.
- 5 Vanwege Michel Wuyts en José De Cauwer, de wielerpriesters die op de Belgische tv dag in dag uit fluisterend over de koers prevelen. Schrijf de woorden ‘goesting’, ‘bobijntje’, ‘rekkertje’, ‘dzjutoch’, ‘Tom’ en ‘Boonen’ op een blaadje en roep ‘Bingo!’ als ze allemaal genoemd zijn. Kan nooit langer dan vijf minuten duren.
- 6 Vanwege de ochtendetappe van de Driedaagse De Panne, volgende week donderdag. Met een beetje mazzel zit je om half tien ’s ochtends met een kop koffie en een kaakje te kijken naar een peloton dat in waaiers getrokken is.
- 7 Vanwege Dylan van Baarle. Wie? Dylan van Baarle. Pas 22, maar een groot talent voor de voorjaarsklassiekers. (En als het er dit jaar niet uitkomt, dan volgend jaar wel.)
- 8 Vanwege de Berendries. Een heuveltje van niks, maar met een naam zo mooi dat het om te janken is.